

ter, och drack din *Gustafvas* skål i Piccadon, som skulle vara ett symbol af hennes oskuld, och mildhet i seder och umgänge.

Von *Kloo*. Knäfveln besitta! nu förlorar jag tålmodet. Jag känner hvarken *Magister Uddenius* eller *Älderman Piano* eller *Kännären Noll*, eller *Revisor Svamp*; men den satans *Ruter* känner jag; han har skrivit den anonyma biljetten. Låt mig se biljetten.

Lotta. Ge dig tålmod min *Vän*; i morgon, bara vi komma hem och jag hinner söka opp den.

Von *Kloo*. Nå, denna fatala biljett skall jag se, och strax döma af stilen . . . men hvad har denna uppspunna händelse för gemenskap med närvarande tillfälle? hvarför befinner du dig allena med denna raska *Herre*, som, om jag inte misstar mig, är *Herr Månstråle*, åt hvilken jag måste betala tusen riksdaler för den hederlige *Räafhjertas* räkning?

Lotta. Jag hoppas att jag skall förklara mig till ditt nöje. Du skall bli ond, men förlåta mig; du skall först vilja ränna värjan genom *Herr Månstråle*, men slutligen beklaga honom och kanske bli hans vän.

Von *Kloo*. Nå, det vore besynnerligt.

Lotta. Jag måste då först erindra dig den förödmjukande belägenhet, hvori jag befann mig då du lärde känna mig. Herr *Månstråle* hade sett mig någon tid förut, och han fattade något tycke för mig. Han tilböd mig sitt hjerta, men obekant med annan kärlek, än den barnsliga, mina Föräldrar hade rätt att fordra, kunde jag ej besvara hans känsla. Han tycktes mycket orolig häröfver; men om-sider lärer han alldeles bortglömt mig, liksom man i allmänhet glömmet en flicka nu för tiden. Emedlertid förer ödet mig tillsammans med dig: Herr *Månstråle*, som jag då ej sett på halfannat år, helsar på dig en morgon, i afsigt att få pengar för *Räufhjertas* reverts: träffar mig allena i salen, och nu tycktes hans gamla kärlek uppvakna. Han skulle likväl varit för mycket både förnuftig och delikat att gé sin obetänksamma passion fria tömmar, om han vetat ditt och mitt förhållande till hvarannan.

Jag uppgör genast min plan; jag ville se, om jag af dig ännu var så mycket älskad att jag kunde väcka din svartsjuka; jag ger Herr *Månstråle* ett svagt hopp; han säger mig artigheter af det utsöktaste slag; han följer mig som skuggan, och anar ej min lilla intrig. Emedlertid börjar jag ångra, att jag å nyo hos honom upprifvit ett sår, som förut var läkt; jag finner att han förr eller seduare måste yeta sitt öde; och att underrätta honom der-

om med det snaraste, fordrade billigheten. Ändamålet med denna intrig var dessutom redan, vunnit, ty jag viste för några dagar sedan att du var svartsjuk och att *Månstråle* gifvit anledning härtill. Jag har därför valt denna stund medan dansen varade och Herr *Månstråle* genom den, till en början kunde skingra sina qual, att underrätta honom om det, i sanning inte lilla skälmstycke jag spelat honom. Detta skulle jag nu redan gjort, om jag ej förut vetat att du stått och svettats i skåpet. För att ännu mer straffa din öfverdrifna ömhet mot Mamsell *Gustafva*, ville jag att du med egna öron skulle höra mig säga att jag älskade en annan. Detta har jag sagt; men följderna var mindre god än jag uträknat. Du blef en tiger i stället för, som jag förmodade, ett smekande lam.

(vänder sig till *Månstråle*)

Jag beklagar Er Herr *Månstråle*; nu är Ert öde afgjort. Ni ser hvilka band som fästa mig, den man, som var beredd att uppoffra allt för mig, hvars nöje endast var att uppfylla mina otillfredsställda önskningsar, denne man, säger jag, bör ej sakna min tacksamhet och min kärlek. Det är denna kärlek, som gjort mig kanske brottslig mot Er . . . ty det måste i alla fall vara ett brott så väl att be-
draga en menniska på sin sällhet, som att be-
dra.

draga henne på några riksdaler . . . det är denna kärlek, säger jag, som förorsakat hela denna villervalla, ty kärleken alstrar svartsjuka, svartsjukan fordrar en bestämd visshet; men för att erhålla den, måste man ofta betjena sig af list och förställning. Den kyss jag gaf er, då Kapten öppnade skåpdörrarne; måste Ni tillstå, var den förste Ni kunnat stjåla ifrån mig; och jag var inte missnöjd dermed, efter Kapten sjelf såg det. Nu ber jag Er om förlåtelse derföre att jag uppehållit Er med ett hopp, som jag — jag finner det nu — ej bordt gifva Er; men min skuld till Er är minskad genom den kyss Ni fick af ett Fruntimmer, och hvilken kyss beröfvade, för ett ögonblick, hennes Älskare och Vålgörare, sitt lugn.

(till von Kloo)

Jag finner att du min bästa Kloo, ehuru trolös, ännu hyser välvilja och ömhet för mig; jag slutar det med säkerhet, af de häftiga utbrotten af din svartsjuka. Jag kan ej säga: jag skall åter vara din; emedan jag alltid, ej en kortt minut undantagen, varit det; men jag ber dig, återkom till dina sinnen, se allt i den renaste dag, och finn att hvad din Lotta gjort, endast skett af den renaste kärlek."

Von Kloo, som Läsaren inser, kunde ej annat än stå flat vid denna Lottas så kallade

bekännelse. Han var likväl osäker om han borde sätta fullkomlig tro dertill, men att den ej saknade åtminstone någon grund, derom var han öfvertygad.

Carl Månstråle, den raske gossen, som förut haft så många både lyckliga och olyckliga äfventyr med fruntimmer, kunde likväl nu minst behålla sin fattning. Med en blandad känsla af ovilja och förundran öfver *Lotta*s exemplariska fintlighet, stod han med armarne i kors och stirrade med ögon i golfvet. Då *Lotta* slutat tala, stod han ännu stum en god stund, slog sig sedan några gånger för pannan, under följande uttryck: *Förskräckligt! hvilken sällsam förställning! jag är ett olyckans barn; jag är af Gud och menniskor öfvergifven!* och dermed gick han ut, lika mekaniskt som om han vandrat till doden.

Denna belägenhet, hvori *Månstråle* befann sig, och som ej doljde det minsta af förställning, gaf von *Kloo* nästan fullkomlig öfvertygelse att *Lotta* talat sanning, och att hennes brott följakteligen inskränkte sig till det be-
drägeri hon spelat *Månstråle*, och som var förlåtligt, emedan det var föranledt af en gränslös svartsjuka. Så resonerade med sig sjelf, verkligen Kapten von *Kloo*: han såg vänligare på sin dyrbara *Lotta*, och kallade henne nu ej mera otacksam, blott en obetänksam, som
ej

ej besinnade följerne af en låtsad kärlek för en så älskvärd yngling, som Herr *Månstråle*.

Herr *Månstråle*, yttrade Kapten, röjde en vårdad uppfostran och hederliga tänkesätt; han var väl af några, känd som spelare, men hans ännu icke nog stadgade ålder, ursäktade till en del denna passion. Att han af von *Kloo* uppburit tusen riksdaler, för hvilka denne aldrig erhållit valuta, och att han forcerat von *Kloo* att betala, borde förlåtas *Månstråle*, emedan han verkligen utgifvit summan till *Räufhjerter*, och då denne saknade tillgångar, han möjligtvis kunde tro att Kautionisten var lika osäker. Helt korrt: den beskedlige von *Kloo* tänkte som en menniskoälskande filosof; han tog *Månstråle* under sitt beskydd och befallte *Lotta* gå och söka opp honom, emedan han beslutit göra hans närmare bekantskap och blifva hans vän. *Lotta* invände häremot att detta ej passade sig, emedan det kunde väcka uppmärksamhet hos Balens Ledamöter, och denna uppmärksamhet kunde förorsaka icke fördelaktiga tankar om henne. Kapten fann riktigheten af denna invändning, och ville nu i *Lottas* sällskap taga sig en liten promenad omkring glädjens och oskuldens tempel. Detta skedde: men en molnfläck tycktes återkomma på Kaptens panna; han kunde ej vara munter, icke ens fullkomligt lugn. Svartsjukans gift förlorar sin verkan ett ögonblick, men det å-

terkommer, och det skall evigt försvinna och återkomma, intill dess den sjuke intagit en god dosis af det, i en sådan svår krisis, erkända goda läkemedlet: *sann öfvertygelse*. Kapten fördrade åter att få se den anonyma biljetten rörande händelsen med *Gustafva*. Hade *Lotta*, tänkte han, verkligen en sådan, vore hon fullkomligt ursäktad; men han liksom misstrodde henne att äga den: han hade flera gånger rönt hennes intriger, fastän hans kärlek då bedömt henne helt annorlunda. Nu började von *Kloo* äfven småningom förlora sina goda tankar om *Månstråle*; eftertankens ögonblick hade kommit, han ville ha säkra bevis på allt, innan han trodde något.

Lotta begärde få veta hvilken underrättat von *Kloo* att *Månstråle* gjort henne sina uppvaktningar under hennes jour vid *Uggelvi*ken, och af hvad anledning han kunde förmoda att han skulle med säkerhet träffa henne och *Månstråle* i den omtalade kammarn. Hastigt uppstod nu hos von *Kloo* nya misstankar, hans ögon blixtrade och han började redan skära tänderne. Men det är bevisligt, sade nu von *Kloo*, och drog *Lotta* med sig på en träbänk som stod vid sidan af alléen, att du förut ett par gånger varit allena med *Månstråle* i samma kammare. Förhåller det sig så?

Lotta nekade ej detta: men sade att hon ej berättade orsaken dertill förr än nästa morgon.

gondag, då von *Kloo* mer lugnat sig. Hon var för stolt att tåla någon förnedring, och de misstankar han yttrat mot henne, voro för låga för att af henne böra urskuldas. Hon ville likväl, som sagdt är, ge sin tyrann en nöjaktig förklaring, men hennes beslut att gifva den förr än nästa morgon, var oåterkalleligt, emedan von *Kloo* fortjente att ännu en natt plågas af sin svartsjuka.

3. Kapitlet.

Men nu ha vi nog länge uppehållit oss med von *Kloo* och hans skatt, mamsell *Lotta*: återvändom nu till balen. Hurra Herr Gevaldiger! dammet står högt i taket. Ni är tjock som Kung *David*; måtte Ert dyrbara lif, räcka länge till samhällets nytta!

Ah! Ni är complaisant i dag: Ni bugar Er — det skadar inte: rörelse befordrar matsmältningen och sätter själens nerfver i en lifligare rörelse. Har Ni sett *Majken* nyligen? — *Majken*? Nå, nå, förlåt mig: kanske hon också gått all världens väg — till Arkadien på Söder. Men Ni lofvade att beskydda henne. Ni mins det inte; det undrar jag inte på. Ni är inte van att beskydda.

Jag tror att Författaren kommer i extas, säger Läsaren. Ganska sant: föremål som äro

antingen sköna eller sublimes, elda poetens fantasi: en skål för Gevaldigern! Knäfveln! den poetiska ådran går inte, jag skulle annars rimma skålen, men det gör detsamma.

Ah! en Dam kommer i hyrvagn till balen! hvem kan det vara? Det är *Mari Toffz*, dotter till *Fru Toffz*, som höll först vid brända Tomten, men sedermera flyttade till *Gafselgränd* och der anlade ett litet nybygge, nemligen: *Krogen Röda Rosen*. Men hvem är *Kavaljern*, som med flickan stiger ur vagnen? den samme som *Månstråle* råkade med henne på *Stallmästargården*? Nej, denne är *Sekter Spindelins*, halfbror till *Sekteraren Katturin*, känd på den fördelaktiga sidan, i boken om *Trasenberg*s händelser.

Har du inte konfonium, *Movitz*? sa' frösör *Kanalje* till *Anföraren* för *Orchestern*. Nog har jag det, svarade *Movitz*, men strupen är torr. *Movitz* fick dricka, så mycket han orkade, och nu kom ljud i strängarne. *Jeannette Pfnurr* hade hufvudvärk, och ehuru *Fredrik Birribinsky* som var ingenting, utom en utstuderad skålm, upphöd henne, kunde hon ej ta ett enda steg. *Fredrik Birribinsky* är en söt Gosse. Jag tror inte det vore så tokigt, i korthet omtala hans lefnadshändelser: men detta bör också ske i korthet, för att inte alldeles komma från en vidare beskrifning om balen.

Fred:

Fredrik Birribinsky är en dålig människa i alla afseenden. Han har studerat i Westerås och Upsala, och kördes från det senare stället, derföre att han utspridde det ryktet att han gynnades af en professors Fru, hvilket var en fullkomlig osanning. Jag, Auktor af Uggelviksbalen, är rätt förargad, att jag är en af hans bekanta, men det är inte mitt fel. Då *Fredrik Birribinsky* kom till Stockholm, var han lika pank, som jag är för närvarande. Hvad skulle han då göra? bli en lyckans Riddare? rätt så! men lyckans Riddare ha ingen lycka nu för tiden. Liksom magnetnålen vänder sig åt Norr, lika så, säger jag, ha alla unga genier, som haft anlag att bli bosvar eller galningar, fordom vänt sig till Bergstralska huset. Der fins eller åtminstone har funnits en Birribiklubb, hvarest människorna omdöpas till kanaler och kanaljerne till djeflar. Fins denna klubb ännu? jag vet inte; men skulle den finnas, hvilket af Vederbörande borde undersökas, så vore der för dessa vederbörande ett godt kap att göra. Jag sätter mitt hufvud i vad att på detta ställe har mången Yngling slipat dolken åt sin Mors bröst, eller uppstigit på första steget till Schavotten, eller bered: sig att blifva ett offer för Norrström eller sitt strumpeband.

Fredrik Birribinsky (jag kan ej nämna detta namn, utan att mitt blod sjuder;) ägde hederliga Föräldrar. De voro välmående, och blefvo fattige derigenom, att de åt honom upp-

off.

offrade allt. Han blef spelare, och i ofvannämnde hus mördade han sin egen och deras lycka. Hvarför beifras ej sådana mord af allmänna Lagen? Spelsjukan är en pest, mot hvilken moralen ej har något läkmedel; blott den straffande rättvisan kunde till en del förekomma om ej hindra den. Hvarför tålas biljarderna, som hvarje fet Traktör nu hedrar sig af att äga, och som snart skola bli allmänna på de sämre krogarne? Hvarför sätter man halsband blott på hundarne? sätt äfven halsband på Spelärne och rista i dem, med gyllene bokstäfver deras namn. Om denna Lag-princip finge gälla, så ansvarar jag att antalet på dåliga människor skulle åtminstone ej förökas.

Men det är för besynnerligt att en bisak alltid förer författarn från sitt ämne. Det var *Birribinskys* historia jag i korrighet skulle berättat, men ej göra några moraliska reflexioner. Nå, som sagdt är, *Birribinsky* blef en spelare. Som han ofta gjorde sig läns, och dessutom lefde till det mästa af tobak och svagdricka, så var hans öde just icke afvundsvärdt. Han blef Informator i ett godt hus, men här fick han ej länge vara, emedan han blott ville undervisa sina Lärjungar i konsten att klokt kasta terningarne. Utan försvar, lättjefull och begifven på laster, kom han nu i Polisens händer, som skänkte honom till 2:dra Gardet. Det var en skön motion för *Birribinsky*, att få göra diverse svängningar med muskotten. Den tid han var

Soldat

Soldat, var för honom den nyttigaste af hans ungdom; och en hans barndomsvän gjorde honom ingen tjenst dermed, att han löste honom från Regimentet. En krögare-dotter, inte vacker, men en god flicka, fattade sedermera en uppriktig kärlek för *Birribinsky*. Som flickans Föräldrar redan voro med döden afgångne och de efterlemnade åt sitt enda barn en liten förmögenhet, var det ganska lätt för *Birribinsky* att genast förvandla henne till sin Fru. Detta skedde äfven, ehuru hans hjerta ej hade del i detta parti: men hvad skulle han göra? fattig och ärelös borde han vara smickrad af denna lycka, och han skulle kanske ej blifvit en alldeles onyttig medlem i samhället, om han förstätt att bära den. Nu var *Birribinsky* bunden af hymen men lugnet hade likväl flytt från hans själa. Inte var det något nöje för honom att hvilat på sin Frus hvita, runda arm; inte kände han någon vällust deri att utgjuta sin glädje eller bekymmer i sin hustrus sköte; att hemma i sitt hus, äta en god middag och derefter ta sig en middagslur eller en god pipa tobak, hade för honom alldeles inte behag. Nej . . . han lefde för världen: hans hus var för honom dödens hemvist och hans hustru, med alla sina dygder, en öfverflödsvara, som han gerna skulle satt på lilla hund mot tolf skilling. Hon dog af en tärande sorg, som mannens spelsjuka förorsakat. *Birribinsky* har sedan haft åtskilliga öden; men det lönar ej mödan, att uppehålla sig med beskrifningen af

af en half-menniska, som alldeles inte öfvertygar oss att han är af bättre människorace, der igenom att hederligt folk har den oförlåtliga godheten att tåla honom i sitt umgänge.

Nu har jag väl flera gånger lofvat att komma till den vidare beskrifningen af balen; och ehuru jag önskar att väl ha slutat denna beskrifning, måste jag likväl återtaga mina ord, emedan det är högst nödigt, hvilket jag förut ej besinnat, att först upräkna för Läsaren de personer, som deltog i denna briljanta Assemblé. I förra delen nämnde väl Författarn att han inte var fullkomligt redig den qvällen, och kunde derföre ej dräga sig till minnes alla personerne. Det första har väl sin riktighet, men inte det sednare. Jag minns dem ganska väl, men emedan jag trodde att publiken var liknöjd att känna dem alla, förebar jag, att jag ej kunde erindra mig deras namn.

Damerna i all respekt! deras namnlista måste åtminstone kungöras för Läsaren: likväl undantaga vi dem, som i förra delen äro nämnda. De öfrige voro:

1:o. Enke-Fru *Sofia Hemplinger*, tjugetre år gammal. Har en god gålva att kunna meddela sina Älskare chagrin, och af hvilken smitta hennes man äfven aflidit. Hon var bjuden på balen af sig sjelf.

2:o *Madame Lovisa Tummelin née de Gotter.* Hennes Man har en tjenst vid ett kommissariat, och längtar inte att mer få återse henne.

3:o *Aurora Pestilentia Flink,* dotter af en förmögen krögare i en Småstad. Har haft Nie förklaradē älskare, af hvilka ingen är med döden afgången.

4:o *Elippina Charlotta Gröpe.* Föräldrarne obekanta, men flickan har mycken hjälp af en gammal förnäm Herre, hvarfore man slutar, att han har någon del deri, att hon är född.

5:o *Mariana Munter,* syster till *Majken,* åt hvilken Författarn dedicerat första delen af sin historia.

6:o *Lisa Separata Rummel.* 33 år gammal, talar i näsan, och haltar något. Föräldrarne gjorde sig om henne bästa hopp, då hon var fjorton år; då hon blef femton, var detta hopp förbi.

7:o *Christine Skymningar,* 26 år. Sofver om dagarne, och känd för ett ovanligt muntert lynne. Bjuden på balen af en Dansmästare, som samma afton bröt benet af sig och grälade med Författarn.

8:o *Ulla Nässlekrans,* en flicka med hvilken ingen kunde komma öfverens. Hon fördömer och förtalar alla menniskor. För några veckor sedan sade hon att Författarn, en tid kurtiserat
hen.

henne, på alfvar; men han vet på sitt samvete att det är osanning.

9:o *Jeannette de L'Ougglevique*, född af Fransyska Föräldrar. Knöplar spetsar, och knöplar äfven ihop menniskor.

10:o *Avara Fiametta Igel*, en vacker flicka. Fadren var Regements Trumslagare vid Artilleriet. Hon är en oförnöjd menniska och tillika otacksam. Hårfrisör *Kanalje* kan offentlig tala derom; han vann alldeles ingenting på hennes bekantskap.

11:o *Fredrika Skott*, ogift ännu.

12:o	} Utan renommé, och kända såsom ganska artiga, af Författarn.
13:o	
14:o	
15:o	
16:o	
17:o	
18:o	
19:o	
20:o och	
21:o	

Se här de Damer, som bevistade denna bal. Jag tror ej att jag misstagit mig om deras namn; men skulle denna lilla felaktighet förelupit, hoppas jag att det ursäktas, i synnerhet som det inte är så högst nödvändigt att precis, känna dem.

4 Kapitlet.

Nu borde jag väl uppräknat alla kavaljerer-
men namnlister äro vanligtvis torra, och vi
bli dessutom tillräckligt bekanta med Herrarne,
under sjelfva balen. Skridom då omsider det-
an, och berättom hur det lycksaliga golfvet
fick trampas af gudinnornas fötter och hur karlar-
ne uppförde sig som Lam emot dessa Gudinnor.

Mamsell *Skymningar* och unga *Sven Tofesius*,
Fredrika Skott, (en dam i röd klädning) och
kammarskrifvaren *Struntman*; lilla *Fiametta* och
den hyggliga ungdomen *Vilhelm Klupin*; fröken
Eufrosin Trasenchiutz och Barberare-Lärtingen
N. N. samt *Mari*, (känd af förra delen) och
Birribinsky, svängde sig för närvarande på golfvet.
Struntman var kär i *Fredrika Skott*; det märktes
tydligt på alla hans åtbörder. Den i förra
delen nämnde *Drabantem*, höll sig äfven nu
framme och ville kurtisera *Skottskan*, men
Struntman afvisade honom som sig borde. Jag
ttor att den onde fått makt med den *Draban-*
tem: Just han, om hvilken nu är fråga, har ofta
förargat mig och hvarenda sann moralist; kom-
mer ett fruntimmer på gatan, hvares ansigte inte
ingifver honom förmycken vördnad, så ser
man honom strax i alla människors åsyn, mot
henne göra sina hocus bocus, det vill säga:
han kikar åt henne och grinar, med en gri-
mace, som hvarken är vacker eller passande.
Kommer man i kungsträdgården, en sommar-
qväll

qväll, så står han der och vänder sig omkring, liksom en annan solvisare, för att kunna göra sina upptäckter från alla sidor. Men han är inte den ende, som bär sig så åt: kongl. Sekter *Ehrensudd* gör sanmaledes. Då Drabanten misslyckades, framstod Herr Fendrik *Wapling* (äfvén i civila kläder) och höll ett moraliskt och patetiskt tal, om anständighetens allmänna fördringar, i synnerhet i goda sällskap; huru theorien i anständighet, härleder sina principer från det goda hjertat, men praktiken sina från det rena förnuftet. Herr Fendriken skulle predikat en god stund, om inte tillfälle nu yppats för honom att ge ett exempel af praktik i anständighet. Saken är denna: ett fruntimmer omkring tretti år, äfvén i röd klädning, anmälte sig till entree, men fick ett nekande svar af Vice Brunns Fiskalen, en ganska bra och ordentlig man. Detta fruntimmer var Mademoiselle *Clementia Duns*, om hvilken vi framdeles få tillfälle att mycket tala.

Ordinarie Fiskalen var, sedan *Wäplingen* stött på honom och hviskat honom några ord i örat, inte af Vice Fiskalens mening. En liten träta uppkom emellan Fiskalerna, och den som var emot Mamsell *Duns*'s inträde, höll på i förargelsen, att kasta bort sin baton. En annan militär hindrade detta och saken bilades, i synnerhet som tvänne eleganta och välkända Herrar inträdde, nemligen: *Hundsvotts* och *Lymmelkoff*, hvilken sednare under si-

na reverser stundom skrifver *Lymmelli*. Desse hade talande tungor och de ordade vidt och bredt om den glorieusa Uggelviksbalen och fagnade sig åt de charmanta vaxljusen, som runno, ej olik en ung Flickas ögon, då hennes Älskare fört henne på afvägar, och hon erindrar sig det lugn hon kände, i medvetande af sin oskuld. Fendrik *Wäplings* vältalighet var likväl hufvudsaken till den rödklädda *Damen*s inkomst. Men jag vet inte om hon sedan vedergäلت honom för hans ädelmod.

5. Kapitlet.

Dansen fick åter lif: alla ben voro i rörelse, men *Struntman* kunde ej förmås att åter börja en kadrill. Kärleken hade så bemäktigat sig den stackars *Ynglingen*, att han var liksom lite hufvudsvag. Jag *Auktor*, fann åtminstone inga sådana behag hos *Skottskan*, som bordt kunna göra en menniska galen, och kanske orsaken till denna blindhet eller rättare, skarpsynthet hos mig, låg deri att *Skottskans* händelser voro mig mycket väl bekanta. Hade *Struntman* frågat mig, så skulle jag sagt honom att hon beredt flere, så väl *Ynglingars* som *Männers* olycka. Jag skulle öfvertygat honom med handgripliga skäl, att en ung man, son af en *Brukspatron*, genom henne förlorade lycka och heder; att han, genom henne ruinerad på pengar och förnuft, blef en bof, fastän naturen tycktes ej gett honom anlag dertill; att hans utsväfningar och slutligen hans elände förorsakade

sakade hans Mor döden, och gjorde hans Far till ett beklagansvärdt föremål för alla lyckligare Fäder. Jag skulle vidare kunna låta honom veta, att denne, i sin barndom förhoppningsfulle yngling, då de förslappade nerverne på tungan ej mer hade några retelser; då hans kropp, medan själen ännu bodde i denna förstörda hydda, redan började ruttna; helt kört då hela den fysiska byggnaden var förstörd, och ångren, lik en evigt fördömd djefvol, liksom ryckte den ena fibern från den andra, den ena nerfven från den andra och styckade offret lefvande; att han då, säger jag, fattade det beslut att afhända sig lifvet, hvilket han äfven verkställde. Om Mamsell Skott behagade höra Författarn ett ögonblik, skulle han förtälja henne något om den Ynglings död, hvars moraliska värde hon stal och hvars sällhet hon mördade; och kunde hon deraf hämta något lugn för sitt hjerta, vore det rätt lyckligt för henne. Jag ber Er om förlåtelse mina Läsare, för det jag inslickar en inte munter episod, i detta arbete, men den skadar inte, och, som jag hoppas, hembär icke åt sin Författare oblida ömdömen.

Den omnämnde Ynglingen var väl för ögonblicket, icke öfvergifven af Läkaren, men denne försäkrade honom att, med all hjälp af konsten skulle hans lifstid ej räcka längre än högst två a tre år till. Att Läkaren så upriktigt yppade detta, var en oförsigtighet. Allt hvad

man säger åt en sjuk like, som ej är tröstande, bär stempel af oförstånd; och den Läkare är så väl den äldste som klokaste, hvilken med hvarje medikament han ger sjuklingen, bifogar en vänskaplig tröst, och låter hjertat tala så väl som sjelfva vetenskapen.

Ynglingens tillstånd förvärrades ännu mer af denna underrättelse, och han skulle verkligen dött inom en månad, om ej en ung prest, hans ungdoms vän, ofta gjort honom besök och med ett språk, som var känslans och Religionens, förlängt hans lif. Denne unge prestman har författarn den äran att personligen känna, och hvad som är ännu mer, Författarn är nog lycklig att vara hans Vän. Hans namn bör ej finnas i denna bok, utan att vara kringstråladt af välsignelsen: men han vill ej vara bekant, och jag visar helgd för denna vilja.

Som nämdt är, denne unge prest besökte ofta sin Vän, och gjorde honom mer nytta än Läkaren. Då den sjuke såg sin Vän komma, lugnade sig hans hjerta, och hans kroppstiga plågor lindrades. Han ville gerna höra berättelser om de förfutna lyckliga barndomsåren, och hans lycksalighet i hans Föräldrars hus. Han ville så gerna höra sin Vän berätta deras oskyldiga barndoms äfventyr, hvaraf hjertat ej blif förskämdt och karakteren ej förstördes. Hans Vän uppfylde också alltid denna önskan; och

och på det sättet, uppoffrade han, med en innerlig tillfredsställelse, många stunder. Men ödet kallade honom för en tid, till födelsebygden: och den sjuke förlorade då allt, som kunde trösta, och hans tillstånd blef genast sämre. Hans Mor hade redan gått till de lysksaligas boningar, och ehuru han viste att denna qvinnas, som nu svängde sig så lätt på Balen, orsakat hennes död; tvekade han ej att skicka henne ett bud och begära med henne ett samtal. Ändamålet med detta samtal var ej att ge henne förebråelser eller för henne uttrycka sitt förakt; den svage Ynglingen hade ej mer någon karakter: hedren såg han liksom en hemsk ande i en mörk natt; han bäfvade för honom, men han var för modlös, att lyda dess befäl-lande röst. Men kärleken för *Fredrika*, af den lefde ännu en gnista, och hans kärlek fordrade att han skulle återse henne. Nu erindrade han sig icke hennes hundrade trolöshetsprof; nu glömde han *Hundsvottskys* intriger och unga Advokaten *Glaßzels* evigt nya påfund. Nu glömde han, att hans ansenliga förmögenhet så hastigt försvunnit, som man dränker en skuta. (O! om alla skutor dränktes!) Nu glömde han sin Mors död, och hans skumma, vilda blick såg ej Mordrens bild stiga hotande ur skyn i den månljusa natten, och Ängeln vid hennes sida med det blodiga svärdet.

Då Mamsell *Fredrika Skott* fick den ömma biljetten från den till hälften lefvande uslingen

gen, gaf hon till ett gapskratt och frågade sig sjelf: hvad har jag hos den der att göra? Budet som framlemnade biljetten hörde dessa ord, hvilka återfördes som svar. Mamsell Skott filosoferade: hon fann att hon, som förut ej bidragit till någon ynglings lycka, nu i en sjuklings dödsstund, ej borde bereda honom ett ögonblicks glad känsla. Denna raffineri i tänkesätt, hedrar så väl hennes hufvud som hjerta, och en gång, hoppas man, att hon derföre får belöning. Jag menar just icke att denna belöning kommer att bestå i ett ömhetsprof af polisen, hvilket hon nog kanske torde svänga sig undan, men i en inre röst, som då hon ensam går till hvila, (om sådana mamseller någon gång ensamne göra det) påminner henne fordna händelser, erindrar henne de frön hon utsatt och hvilka sköna och nyttiga frukter af dem alstrats.

Förtviflan sönderslet Ynglingen då man bragte honom *Fredrika Skotts* svar; nu gaf raseriet åt hans själ en styrka, som den förut saknat; några tårar rullade utför de insjunkna bleka kinderne; och han utbröt: "Himmel! har jag förtjenat dessa qual? den flicka jag älskade, som under löje bedrog mig och sorglöst gaf mig den dolk, med hvilken jag rasat mot mig sjelf; den flicka, som ej var mig likgiltig äfven sedan hon för mig förgiftat kärlekens rena källa; den flicka, i hvars händer jag

jag var ett blindt verktyg till min Mors död, min Fars forbannelse, och Syskons och Anhörigas afsky för mig; den flicka, för hvilken jag hade tillgifvenhet nu i detta ögonblick, då det är oafgjordt om mina synder äro föråtna, eller om eviga qual äro den skörd min vandel förvärfvat . . . o, hon föraktar mig nu! hon säger: hvad skall jag hos den der att göra? himmel och helfvete! detta är förmycke! jag kände mig för en stund sedan så svag, och nu är jag så stark: jag trodde min ande flyktad och nu känner jag huru den förqväfs; jag kände kyla i hvarje led och nu är mitt blod i låga. Ah! den som mördat min mor och nu äfven vill mörda sonen, förtjenar också döden! *Johan!* fram med mina kläder, som ej varit nyttjade på tre månader! gå i salen efter de små Engelska pufferterna; krut och kulor ligga i chatullet . . . skynda . . . är du här ännu? godt! jag klär mig sjelf; men strax fram med en hyrvagn vid porten!

Så rasade den olycklige: på ögonblicket hade han sjelf klädt sig, och *Johan*, en beskedlig gosse, som var hans uppappare, hade i flygande, åt honom en hyrvagn i ordning. Han satte sig i, han hade i fickan tvenne laddade pistoler, och resan ställes till ofvanstående Dame, som bodde midt in i tjocka Staden. Ynglingens afsigt var att skjuta sig sjelf och *Fredrika Skott* på en gång, i hennes

kam-

kammare. Men händelsen ville att han ej skulle komma in i hennes rum; det var tilläst, och ännu vet man ej, om hon verkligen var hemma, i hvilket fall *Hundsvotts*ky säkerligen gjorde henne sin kur, eller om hon besökt sin Vän, Mamsell *L'Ouglevique*. Hvad var nu för den olycklige att göra? han vänder om, och om morgonen finner man honom simmande i sitt blod, i hans säng. Han hade skutit sig genom halsen och var redan död, då man kom in till honom.

Bon! bon! monsieur! de Struntman! har Ni ännu ömhet för den der Ängeln *Fredrika?* bli förnuftig om det är möjligt. Mamsell *Skott* har den förmågan, att kunna stoppa hus i sin redikyl och likväl synas oegennyttig.

Men lemnom det historiska, och görom en liten juridisk reflexion. En vacker flicka, förförd af en bedragare, blir Mor. Rodnande för sig sjelf: fruktande sina föräldrar och öfvergifven af honom, ser hon sin framtid endast hölj'd af skam och vanära. Utan sinnesstyrka, som bär hvarje motgång, utan själsnärvaro, som merendels hindrar hvarje förseelse, och utan en god moralisk uppfostran, som upplyfter själen, äfven då vi felat; är det för den unga öfvergifna Modren lättare, än den gamle tröge mannen förmodar, än den gamla ärbara jungfrun gissar, att förtvifla, och i denna förtviflan qväfva naturens röst och möjda det späda oskyldiga

diga fostret. Detta onaturliga brott straffas
 med döden, och intet straff ät mer rättvist.
 Förskoning i ett sådant fall, bör aldrig äga
 rum. Men hvad straff förtjenar den, som fast-
 än utan handaverkan, störtar en hel familj i
 lidande, och förorsakar den qual, hvaraf döden
 ofta är en följd? om en gladjens qvinna, sni-
 ken efter mynt, och alldeles inte delikat i frå-
 gan om sin heder, utlägger snaror för den
 oerfarne och kanske för lättsinnighet böjde
 Ynglingen; om det verkligen lyckas henne att
 beröfva honom hans förmögenhet, och, hvad
 som värre är, förstöra hans karakter och hans
 moraliska grundsatser; om, hvad som alltid inträ-
 far, denne Ynglings Föräldrar, vid förlusten
 af deras ålderdoms hopp, öfvervældigas af sor-
 ger och skåda i det fordom glada lifvet en tom
 öcken och kanske genom dessa lidanden gå
 hastande till grafven; — om allt detta händer,
 hvad straff, säger jag, bör drabba den, som or-
 sakat alla dessa olyckor? Eller om en äfventyra-
 re lyckas prata bortt dygdiga grundsatser hos
 en god och oskyldig flicka; om han bereder
 hennes olycka och hennes anhöriga sorg, hvad
 straff förtjenar väl denne? Är det nog att det
 allmänna foraktet förföljer sådane brottslingar?
 bör ej lagens arm äfven kunna räcka dem?
 Är det väl ett mindre brott att fränsjåla mig
 mitt inre lugn än min egendom? den sednare
 kan nästan alltid genom flit och estertanke
 återvinnas, men samma medel återge mig ej
 hjertats frid och själens tillfredsställelse. Jag

i min enfaldighet, tycker, att då bevisligt vore, det man genom intriger, lögner, uppfinningar, m. m. gjort någon olycklig, borde en sålunda brottslig kureras med arrest på viss tid, och förklaras oberättigad till medborgerligt förtroende. Torde hända detta förslag är dumt; ty merendels är allt välmenande lite dumt; men jag är ofta inte kär i egna idéer och det qvittar mig således lika om man gillar dem eller icke.

6. Kapitlet.

Amen! mina Läsare! inte ett ord mer om *Fredrika Skott*: beklagom endast brodern *Strunman*; eller hvad säger ni Herr Coopvaerdikaptens? skulle ni vilja föra den galeasen? Ni runkar på hufvudet: den, som gjort hafveri två gånger förut, menar Ni, är åtminstone sedermera försigtig.

Ehuru Författarn, genom den lilla anekdoten om *Fredrika Skott*, afbröt berättelsen om balen, så föreställom oss att sjelfva balen ej blef afbruten. *Månstråle*, som gjort en promenad, hade emedlertid återkommit, men *Lotta* och von *Kloo* sågos ännu inte till; förmodligen hade de satt sig på något poetiskt ställe, i den sköna trakten omkring templet, och i druckenheten af deras harmonierande saliga känslor, bortglömdt både balen och thévattnet och den romstarka toddyn, som vankades i öfverflöd,

Mån-

Månstråle hade snart återtagit sin sinnesfattning! Först den vackra naturen, och sedan den sköna musiken återgaf honom hans vanliga muntra lynne, och dertill bidrog äfven frånvaron af *Lotta*, ty hade han fått se henne i dansen, skulle ännu en sträng i hans hjerta gifvit någon ton ifrån sig. (Se det var ett Phosphoriskt uttryck!) Mamsell *L'Ougglevique* satt och talade med ett åldrigt fruntimmer, och det föreföll *Månstråle* underligt att denna Dam af ingen var oppbjuden. Detta var ett förolämpande, som måste betalas på ett lysande sätt. *Månstråle* ifrade starkt för rättvisan. Då han trodde någon skymfad eller förorättad, var han den förste, som ville skaffa upprättelse. Så förhöll det sig äfven nu, i afseende på denna Dam; hon var dessutom en gammal Vän af Uggelvikska nöjerna; och hennes dans, hennes behag och vett, och talanger hade ofta förvärfvat henne beundrare och kurtisörer, hvilka mer endels slutligen ej haft någon mening med alltsammans.

Månstråle viste ganska väl att han ansågs som en bland de mäst belevade af karlarne; fruntimmern satte honom till och med i främsta rummet: ty hvad voro *Birribinsky*, *Lymmelkoff*, *Hundsvottsky*, *Glaßzell*, och äfven *Ynglingen Tofesius* emot honom?

Månstråle beslöt derföre att sjelf dansa med Mamsell *L'Ougglevique*, hvilket han äfven gjorde.

En stor del af de öfrige Fruntimren förargade sig häröfver, och sågo på henne med sneda ögon.

Mönsterskrifvaren *Stolt*, känd af förra delen, älskade menuetter; dem kunde deremot nästan ingen utom han, och gamla Kamrer *Murkenström* fördraga. *Månstråle* föreslog en polska. Denna dans är kanske den muntraste, den anspråkslösaste och den, som ger mästa motionen. Karlarne kunna ej under den som under den infama menuetten eller valsen, låta ögonen spela i flickornas ofta ohöljda barn; hvarigenom händer att inbilningen tränger sig än längre och födersådane känslor, som inte borde födas. Följaktligen är ock polskan af all dans den oskyldigaste; derföre är den önsam i bruk på landet, och intet är mer förnöjande än att, om julen, i de så kallade lektugorna på landet, se de varma och rödlätta bondflickorne hurtigt svänga om i polskorne med de muntra drängarne, som likväl merendels förr tröttna än deras sköna. *Månstråles* förslag vann allmänt bifall. Polskan begyntes. *Clementia Duns* och *Lymmelkoff* parade sig nu med hvarandra; *Madam Tummelin* blef *Hundsvottskys* moitié; *Christine Skymninger* gjorde Gubben *Murkenström* den äran; Fröken *Trasenschütz* orkade ej mer, men Barberarelärtingen *N. N.* blef i det stället kompanjon med *Mamsell Aurora Pestilentia Flink*; *Stolt* förenade sig med *Avara Fiametta Igel*; *Tofesius* med *Ulla Nässlekrans*, och lilla

Klupin

Klupin bockade sig för *Filippina Charlotta Gröpe*; *Glaffzell* hade fattat smak för *Eisa Separata Rummel*; de kommo strax öfverens och han var mer poet än jurist denna afton. *Madame Hemplinger* var nu blott åskådare, äfvensom *Mariana Munter*. Författarn uppböd väl den sistnämnda, oaktadt emellan dem var ett gammalt groll, allt sedan den tiden han var galen efter hennes syster, *Majken*; och detta groll härleder sig deraf, att han stal sig att läsa ett af hennes kärleksbref, från en ung judisk Bodbetjent.

Friska tag *Movitz!* nu ett drag på basfiolen! *Månstråle* hade förut skrivit en visa, och i den själf hopparat de dansande: ehuru rangeringen sedan blef annorlunda, måste vi införa visan. *Månstråle* sjöng den och dansade på samma gång. Som förut är sagdt, *Mamsell L'Ougglevique* var hans maka.

TON: *Movitz Valthornet proberar!*

Corno . . : Uggelviksbalen i ära!

Raska pojkar blott komma hit.

Här inga Nymfer ä kära,

Ty ju polisen är nära. . . : Corno

Lymmelkoff nu på *Fredrika*

Ömt synes gapa och kika,

Men af henne får ingen bit.

+ *Strunt:*

Steuntman är gynnad go' herrar,
 Saken sej mera förvärrar,
 Snart han mister namn och kredit.

Corno . . Se hur Barberarn han hoppar
 Med sin flicka, fyllig och skön!
 Borrtä ä' blommornas knoppar
 Se hon i kjolsäcken stoppar — . *Corno*
 Hvad kan det vara govänner?
 Ingen utaf oss det känner.
 Sakert prof af kärlekens rön
 Ack karameller allena . . .
 Hvem kan dem henne förmena?
 Det är kärlekens ömma lön.

Corno . . Upp *Birribinsky* i dansen!
 Och bjud *Pfnurrskan* sedigt och väl:
 Än bär hon helgonakransen,
 Hon står der helig i glansen. . . *Corno*
 Är hon ej ängel? nå svara?
 Jag skall mej genast förklara.
 Änglar fianas nu här, min själ!
 Vill hennes hjerta du stjäl?
 Stå ej så artigt och gråla.
 Våt är strupen: här mår man väl.

Corno : : Se Hårfrisören *Kanalje*
 Hur han svänger -- hvad rask han är!
 Våga mot honom batalje:
 Han slår dej midt uti svalje : - **Corno**
 Nå bjud då opp *Fiametta*,
 Då ska *Hundsvotts*ky du sätta
 I gallfeber, ty han är kär.
 Hurra goherrar på balen!
 Finnes här en som är galen?
 Nej! hvarenda förnuftig är.

Corno : : Kom *Separata*, min flicka!
 Nu rödblommig du är, lull! lull!
 Du ömma miner kan skicka,
 Och du kan smutta och dricka. : **Corno**
 Stå ej och längre boxera:
 Skepparn bör skutan regera:
 Kom då hit din gamla kastrull.
 Vacker som sjelfva Diana,
 Borde min sällhet du dana,
 Ty i qväll är jag lite full.

Corno : : Angenämt är det på balen,
 Ty hvar en är munter och nöjd.
 Dobbelt ej tåls här i salen.
 Blyga som herdar i dalen, : - **Corno**
 Gos.

Gossar på flickorna skåda,
 Kärlek och oskuld förråda.
 Vivat *Struntman*, din kärleks fröjd!
 Vantarne på din *Fredrika*
 Ä ju af silke så hvita —
 Ack, se barmen blir vådligt röjd!

Corno - : Skön som den friska Citronen,
 Är den ungen, min bästa bror.
 Gången och växten och tonen
 Ge henne Cypriska tronen. - *Corno*.
 Nu hon i händerna klappar,
 Derpå sitt strumpband hon tappar
 Och sin gullkam äfven jag tror.
 Men se fru *Hemplinger* bara,
 Hon är just en af de rara,
 Hon för sju år sedan vardt Mor.

Corno - : Nej, se *Tofesius*, Gossar - :
 Äfven rask han är denna gång;
 Nu han på byxbandet lossar;
 Nu med *Mariana* han trossar. - *Corno*.
 Se *Mamsell Duns* der i hörne,
 Artig så nu, som tillförne,
 Tar mot bjudningen utan bång.
 Hon är nu klokast, af alla.

Hej san! jag rättou vill falla
 Denna sal'n är mej lite trång.

Corno . - Himmelska milda Gudinna,
 Som Oss helsan plär återge,
 Här får du dyrkare finna,
 Prester och mången Prestinna. - *C.o.*
 Ärbara, vackra Kurtiser
 Som ske förutan sottiser,
 Äro för hälsan nyttige.
 Trumpenhet kan inte tålas,
 Bachus i templet bör målas:
 Han är först bland Gudarne.

Corno . - Hurra Fiskaler, besitta!
 Stilla bullret som växer der,
 Kan Ni till dörren ej hitta?
 Ulla af rädsla ses spritta: - *Corno.*
 Hör, nu två Löjtnanter gräla,
 För att de inte kan stjåla
 Henne bort ifrån balen här.
 Skynda, Fiskal med batongen!
 Movitz låt höra basongen!
 Men en sup kanske nödig är.

Corno . . . Hvem är matronan på stolen?
 Hon kan dimpa: säj, är hon känd?
 Som i sin nedergång solen,
 Lyser bå näsan och kjolen. - - *Corno*.
 Men hvar är *Majken* kamrater?
 Hvad? till de Cypriska stater,
 Är med respass nu hon sänd?
 Fyllen i glasen för henne,
 Nej, fyllen i dem, för tvänne:
 - *Ulla*, *Majken* i Gråmunkgränd.

Bra går det! lefve Gudinnan *Minerva*.
 hon beskyddar templet. Hennes bild bör
 finnas vid kakelugnen i salongen. Gadt! den
 fins der redan. Mutter på krogen *Rena Vatt-*
net, står der och tittar på dansen, genom en
 gammal butelj, som hon nyttjar till glasögon.
 Solen går ner i väster. Vet du det *Aurora*
Flink? Nej, min Herre. Hvad är det för
 skilnad emellan själen och kroppen? Å! nog
 vet jag det alltid. Kan du stoppa dina strum-
 por? ja visst, men jag betalar alltid en *Ma-*
dam för det. Nå, men du vet inte hvad
 kärlek är. Fy, hvad Ni är obeskedlig! Ah!
 du är en söt Flicka, *Aurora*! kommer du i
 håg när jag kyste dig offentligen på balen i
Arboga?

7. Kapitlet.

Polskan var slutad, och nu behöfde man
 hvilas sig något efter den strapasen. *Magister*
Udde.

Uddenius, det vill säga Författarn sjelf, var klokare än någon annan, ty han hade blott druckit och observerat. Det roade honom oändligt att se, att *Mamsell Pfnurr* inte blef oppbjuden af någon, och fastän hon derföre tycktes visa likgiltighet, märkte jag, *Uddenius*, likväl tydligen att hon inte lite harmades deröfver. Jag bjöd henne väl, som tröst, ett halfqvarter pounch, och några pepparnötter, enkom tillagade för afton, men hon slog så väl glaset, som talriken med pepparnötterne ur händerne på mig, hvarigenom den olyckan tilldrog sig, att den varma pounchen skämde bort mina nya gula *Chitays-busaroner*, och att *Ulla Nasslekrans* föll omkull på några af nötterne. Detta, tyckte *Pfnurrskan*, var alltför roligt, men jag fann inte nöje deri.

Nu väckte en liten händelse allmänt uppseende; ty allt smått gör verkligen buller af sig, och derpå är Romanen *Uggelviksbalen* ett klart bevis. Kamrer *Murkenström* tog opp sin stora *Sjökumspipa*, med ett korrt svart eberholtsskaft, med hvita ringar omkring, äfven af eberholts, näst under munstycket; jemte sin tobaksdosa af bleck med svart skinnande lackering, äfven som fnöske och sitt engelska eldstål. Gubbens mening var tydlig och klar, han ville emellan toddyklunkarne, uppfriska den våta munnen med tobaksdunsterne, i synnerhet som han från sitt femtonde år varit van vid en sådan uppfriskning.

Hade han velat njuta detta nöje i ett särskildt rum, så kunde man deremot kanske ej haft något att påminna, men han ville med pipan i munnen, spassera af och an i sjelfva danssalen. Häremot gaf Ordinarie Fiskalen sitt missnöje tillkänna, och alla instämde deri, utom *Lymmelkoff*; som påstod att Damerne ej borde anse sig deraf generade. *Lymmelkoff* förblef vid sitt yttrande, och då Gubben *Murkenström* såg att han hade åtminstone en medhållare, envisades äfven han att ej foga sig efter allmänna opinionen. Han anmärkte att de gamle Göthiska kvinnorna hvarken fruktade tobaksrök eller någon annan rök; att tobaksrök stärker lungorna och att de flesta Damernas lungor, ehuru nog starka af sjelfva naturen, likväl inte förlorade genom denna medicin. "Den der tunna saliven" sade han, "de der körtlarne, som ligga omkring, . . . pulsådronne . . . korrt sagdt . . . och nu kom Gubben sonika af sig, och kunde inte få fram ett ord mera. *Lymmelkoff* började der *Murkenström* slöt, men man vederlade honom med goda skäl, hvaråt samtliga Damerne fagnade sig. *Lymmelkoff* kunde likväl inte tåga, och hans böjelse för gräl var nu mer än någonsin förut, synlig. Fiskalen hemställde huruvida han borde få vara en af Sälskapetets medlemmar; men denna hemställan förkastades af pluraliteten, *Månstråle*, som alltid var förnuftig, påstod att han borde inställas för en Domstol, sammansatt af Sälskapetets Ledamöter och

och dömas efter de stadgar Sällskapet sig, till iakttagande föreskrifvit. Detta gillades och *Lymmelkoff* yttrade ingen motvilja att underkasta sig denna Domstols beslut. *Murkenström*, af pur ambition för sin heder, och för att ej visa sig otacksam mot den, som så ädelt blott ställt sig för hans skull, begärde att få undergå samma öde med *Lymmelkoff*, hvilket honom beviljades.

Nu voterade man om Ordförande, och utan långa debatter, valdes dertill *Månstråle*. Till Ledamöter, utsågos *Hundsvottsky*, *Klupin*, *Jakob Stolt*, *Anders Kanalje*, *Struntman* och *Anton Kikare*, hvilken inkommit under gräset. Ordinarie Fiskalen agerade sjelf Aktor, *Tofesius* blef protokoll-förande, och *Petter Glaffzell* utsågs att biträda svarande Parterne i Rättegången, om de skulle äska det.

8. Kapitlet.

Magister *Uddenius* proponerade att Vällof. Rätten skulle ta sig väl till bästa, innan den ransakade och dömde i en så vigtig fråga. Denna proposition blef utan minsta motstånd antagen, och en liten bål om tre kannor och ett halfstop tillagades genast. Alla voro törstige, ehuru man druckit temligt bra förut; men nu kom *Uddenius* fram med en annan gemen fråga, den nemligen: om inte *Lymmelkoffz* och

Murk-

Murkenström borde sitta i kurran till dess Domstolen hunnit sammanträda. Hvar och en tyckte att detta var billigt, men då Ordinarie-Fiskalen tillfrågades hvar kurran vore belägen, upplyste han, att Sällskapet inte hade någon sådan. *Uddenius* tyckte att det var rätt besynnerligt, i synnerhet som Societetens tvenne Fiskaler utmärkte, att den inom sig ägde en Polis, hvilken, såsom all Polis i världen, tillhörde att tillse det ordning måtte iakttagas, och förbrytaren på ett eller annat sätt straffas. Men, då Uggelvikska Sällskapet en gång får sina egna hus, glömmar man väl icke, att äfven inrätta ett litet arrestrum: ty hvar till äro Fiskaler nödiga om ej arrester finnas? Det är precis detsamma, som om det funnos Läkare i en Stad, men intet Apotek.

Emedlertid drack den Vållofl. Rätten sig otörstig, och skred sedan in i nästa rum, der ett stort bord var framsatt midt på golvet, en lädstol vid öfra ändan för Ordföranden, samt sex gamla trästolar å ömse sidor af bordet, för Ledamöterna. Längst ner vid bordet satte sig *Tofesius*, formerade pennan och blef uppmärksam. Det får Författarn likväl ej glömma att anföra, att i stället för Sällskapets Statuter, som man i denna brådska ej fick rätt på, och efter hvilka de brottsliga borde dömas, hade man varit nog omtänksam att framlägga *Fredmans Epistlar*, hvori alla bladen voro nedsolade af pontac och många andra goda saker.

Frun:

Fruentimren och de öfriga karlarne ångo, som åhörare, bevista sessionen.

Allt var nu i ordning; Rätten hade satt sig, och Aktor stod till höger om Ordföranden.

Sedan Preses med ett stort vinglas, i stället för klubba, äskat tystnad, tillkännagaf han ändamålet med Domstolens sammankomst, hvarefter befallning lemnades till Vaktmästaren *Drul*, att låta de tilltalade jemte deras Ombud inkomma. Detta skedde, och de placera- de sig på vänstra sidan.

9. Kapitlet.

Nu anförde Aktor, ex tempore: "Sedan hos Fiskals-Embete vid Uggeviks Lof. Häl- sokälla inrapporteradt blifvit, och Fiskals-Em- betet med egna ögon haft tillfälle sjelft besan- na, thet f. d. Frälse-Kamreraren Högädle Herr *Christian Murkenström*, i så måtto, brutit mot the Statuter och stadgar, som inom thet Re- spektiva Sälskapet till lydno och efterlefnad antagne äro, att han genom framtagandet af sin stora tobakspipa med tillhörigheter, haft för afsigt att stora salen jemte the therstädes vistande fruntimmer med tobaksrök infigera och besvära. Och som ett slikt ofog, enligt (nu såg Aktor efter Statuterne, men fick nat- urligtvis inte tag i annat än Fredmans epist- lar, dem han behändigt stal från bordet och

ha!

hastigt genomögnade; hvärpå han höstade och återtog.) Och som ett slikt ofog, säger jag, enligt 5. Epistlen och samma §. ej är tillåtit; alltså får jag å Embetets vägnar derföre å hemältdte Herr Kamrerare påstå ansvar. Ytterligare, samt allihensstund och emedan Herr *Lymmelkoff*, utan tjenst och karakter, sökt denna Herr Kammererarens förseelse att öfverskylla, med letta och otidighet utbrustit samt mot Fiskalens baton ej tillbörlig aktning visat; Alltså och på thet han therföre måtte blifva vederbörligen corrigerad, hvilket han tycks väl behöfva, påstår jag thet han sig sjelf till straff och andra till varning, måtte från thetta samfund varda utesluten och i landsflykt från thenna trakten drifven."

"Och Herr Aktor är ett få, det är det jag påstår" sa *Lymmelkoff*, men han förbjöds att tala tills vidare.

"Tag detta diktamen till protokollet Herr Notarius," sade Ordföranden. Huru *Tofesius* kom ut dermed, få vi framdeles se.

Nu antyddes den ena Svarande Parten, f: d: Frälse-Kammereraren *Murkenström*, att afgifva sitt svar. Gubben tog åter opp sin stora tobakspipa, och under det han gned henne med ena hörnet af sin blårandiga, snusiga näsduk, yttrade han följande: "Skulle inte Herr Aktorn och Fiskalen tala lite i nattmös-

san, då han å mig yrkar ansvar för det jag endast uppfyllt naturens fordringar? Posito, Herr Aktorn och Fiskalen nu i en hast behöfde skynda sig ut, och Rätten derigenom komme i ovisshet om Herr Aktorns och Fiskalens akt och mening var att rymma, eller den såge verkliga förhållandet i hela sitt ljus, borde Herr Aktorn och Fiskalen då derföre straffas? Sämna förhållande är det med mig, och jag har velat göra denna lilla komparation blott för att upplysa Wällof Rätten."

Nu fick *Lymmelkoff* tillstånd att yttra sig, och han talade så skarpt mot Aktorer i allmänhet och mot den nyssnämnde i synnerhet, att denne grinade illa vid hvartannat ord. *Glaßzell* stod förvånad vid denna vältalighetsström, och förargade sig inte lite deröfver, att han ej fått tillfälle visa sin skicklighet att tala.

Som Svaranderne erkände till alla delar, den förseelse hvarföre de blifvit tilltalade, var Ransakningen snart slutad, och innan Utslag gafs, återstod allena att protokollet skulle för dem justeras. Derom fick nu protokollföranden befallning: men olyckligtvis så väl för hans egen reputation, som för sjelfva Protokollet, hade han stoppat en liten halfquarters butelj i fickan som han, under det han, några gånger gick bakom kakelungen och snöt sig, eller forrättade der något annat, alldeles hade uttömt och derföre fått en viss dunma för ögonen

ögonen, hvarigenom hjernan för ögonblicket blifvit något hindrad i sina funktioner. Men protokollet skulle ickedessmindre behörigen justeras, och han fick befallning att läsa opp det. Om jag rätt minnes, var det ord ifrån ord, så här lydande:

År 1810 Den 18 Augusti.

Till följe af ett uppkommit gräl, börjadt af en gammal Narr och fortsatt af en stor filur, den förre vid namn *Murkenström* och den sednare, med namnet *Lymmelkoff*, och hvilket gräl hade sin upprinnelse från en tobakspipa och några granntyckta Mamseller från Stadens inre del; samt tilldrog sig på Uggelvikska Brunnssällskapets Stor-Assemblé ofvanberörde dag, hade nämnde Assemblé beramat ett Utskott eller Domstol, som skulle ha sig uppdraget, efter Wederbörandes gjorde berättelser om förloppet, denna sak granska och afgöra. Efter behöriga vota, utgjordes denna Domstol af

Ordförande:

Herr *Carl Månstråle*, f. d. Handels Expedit.

Ledamöter:

Herr *Samuel Hundsvottsky*; en stor Verlds-kännare. Deklamerar prydligt Alexandriner.

Herr

Herr *Wilhelm Klupin*, från Ronnaby, f. d. ingen ting och nu mera heller ingen ting.

Herr *Jakob Stolt*, Mönsterskrifvare; en hetlefrad herre, har mycken ambition, men gynnas icke destomindre af en Fru som förr i världen bodde i Stakens gränd.

Herr *Anders Kanalje*, Hårfrisör och Politicus.

Herr *Nils Struntman*, Kammarsskrifvare, skall nästa vecka på Danviken.

Herr *Anton Kikare*. Diverse Handlare, eller rättare Smyghandlare. Älskar blonda flickor och fick duktigt stryk Midsommarafton i år, af en Strandridare i Helsingborg.

Undertecknad som något lärt de Astronomiska Vettenskaperna, förer protokollet.

S. D, §. 1. Aktor bjuder kring snus, hvaraf Preses nyser.

§. 2. Uudertecknad fick förmaning af Preses att ha tankarne samlade.

§. 3. Nu inträdde svarande parterna. *Murkensjö* var mycke höflig, men *Lymmelkoff* strök inte på foten, och *Glaßzell* såg liksom lite impertinent ut.

§. 4. Undertecknad såöt sig och tog sig i mjugg en half tankställare.

§. 5. *Christine Skymningar* satte opp venstra foten på en stol, för att knyta strumpbandet; som hon gjorde detta i distraktion, blef hon mycket flat, då man stötte på henne. *Skepparn Baggfot junior* ledsagade henne ur Sessionsrummet, och bjöd henne på ett glas mandelmjök.

§. 6. Resonnerades om en kölhalad galeas är lika god som en nybygd.

§. 7. Anförde Herr Aktor till Protocollet en lång smörja, hvaraf undertecknad ej mins det ringaste.

§. 8. Herr *Lymmelkoff* hade en oanständig utlåtelse mot Herr Aktor.

§. 9. *Avara Fiametta* ryckte Fru *Hemplinger* i klädningen, för att säga henne något roligt, hvaraf hände den olyckan att klädningen refs sönder, och den upptäckt gjordes att Fru *Hemplinger* . . . (Här är en stor lacun i Originalprotokollet).

10:o Som ögonlocken på undertecknad började bli allt mer och mer tunga, ansåg han, af fruktan att begå något felsteg, sig böra upphöra med annoteringen och låta pennan fal-

falla. Han hoppades att detta var det bästa steg han kunde vidtaga, i synnerhet som jemnvigten i kroppen redan var störd, och den öfre delen magnetiskt började dragas sig åt jorden. Amen! *dixi et reputationem salvavi*, sa Fransosen i världen."

Så lydde verkligen *Tofesii* protokoll, och gravitations-lagen var, i afseende på honom själf, så väl lämpad, att just som han slutade justeringen, började hans ordentliga slummer, hvarest en stark snarkning snart uppstod, till parters och åhörarens synnerliga noje.

Ordföranden, Herr *Carl Månstråle*, mycket ond häröfver, förklarade *Tofesius* oskicklig till det honom visade förtroendet, i synnerhet som Rätten för hans skuld, i det allmänna omdömet skulle komma att förlora. Vaktmästaren *Drul* fick befallning att ledsaga honom till sängs i en närbelägen men afskild kammare, på det han ej mer skulle ge anledning till en allmän förargelse. Detta skedde; och sedan Aktor, jemte de tilltalade, Kamrer *Murkenström* och *Titulus Lymmelkoff* tillika med deras Ombud *Petter Glaffzell*, blifvit ut i förmaket förviste, afsades för dem, åter inkallade, följande

Utslag.

Domstolen, som i noga öfvervägande tagit *Actoris publici* käromål samt de svar de an-

anklagade afgifvit; finner rättvist att Kamreren *Christian Murkenström*, såsom gammal och skral och i synnerhet af den anledning, att han ofta är barn på nytt, från allt ansvar i detta mål befria; men vidkommande Herr *N. N. Lymmelkoff*, så, och emedan han vanvördeligen mot flere Uggelvikska Samhällets Medlemmar sig uppfört och ej låtit hotet af Fiskalens baton sig till rättelse lända, finner Rätten skäligt, men utan anledning af något kapitel eller §, det skall Herr *Lymmelkoff* plikta en försvarlig bål, som åtminstone håller sina fem kannor.

Actum ut supra. Etc. etc,

= = = = = = = =
 = = = = = = = =

Härmed voro de anklagade nöjde, men Actor anmälte deremot missnöje, hvilket i protokollet antecknades.

Slut på Andra Delen.

Parentation öfver Mamsell Majken Mun-
ter, som afsomnade den 1. Novem-
ber detta år*).

Gull är allena mull, och lifvet är ett väder,
Och jag en stackare, som om den döda qväder.
Men *Majken Munter* flytt . . . dess ande är
sin kos,

Hon föll för dödens hand, som för en vind
en ros.

Om *Majken* nyttig var, hon måste här be-
römmas,

Var bittert hennes lif . . . hon får ej heller
glömmas.

Det nyttiga man gjort, det ädla som man
tänkt,

Ät en otacksam verld bör ej bli fruktlöst
skänkt.

Dess Syster . . . Jungfrur, tross och Nymfer
tie tusen,

Som här i Stockholm bo och hedren Jungfru-
husen,

Som henne blott förtalt, då frisk, hon andan
drog,

Och

---

*) Författarn kunde ej underlåta att på den sällnas graf
strö desse Cypresser.

Och tron, först då hon dödt, att Ni ha talat
 nog;
 O, hören nu min röst; den skall åt eders
 lära,
 Att lifvet ej är glädt, fast ofta följd af ära.

Uti en liten stad, i forna sekler bygd,
 Och utaf alla känd för fattigdom och dygd.
 Känd för sin mogna frukt, som träden skönt
 förgyller,
 Och borgarns lilla hus med öfverflödet fyl-
 ler — —
 Känd för sitt vackra torg, som har två alnars
 gräs,
 Och der man välter lätt med Bredchäs och
 Caleche — —
 Känd för ett rart Aptek och Källaren helt
 nära,
 Der ofta fast bestäms om Kungars, Statsmänns
 ära — —
 Känd för sitt goda Öl, och för en god Polis,
 Men känd i synnerhet, af Krögarn Svante
 Griis:
 För resande och pack han håller ej Mam-
 seller,
 Och han i Kragen tar sin man, när helst det
 galler.

Just

Just uti denna stad, hvars namn ej säges här,
 Ät *Majken Munter* född, med vända och be-
 svar.
 Då *Majken* dagen såg — Ach, då såg *Modren*
 grafven,
 Hvem motstår dödens makt, hvem afvänder
 hans glafven?

Ack! *Majkens* hedersfar var fordom Korporal,
 Och *modren*, såsom barn, mätress åt en Genral.
 Trehundra daler då, rätt vackert på den tiden,
 Ät *Göran Munter* gafs och permission från
 striden,
 För det i äkta säng han förde denna Nymf
 Och tystade allt prat och afvärjde all skymf.
 Begrip då *Läsare*, att *Majken* börden leder,
 Ej ifrån *Munter* sjelf, men från en man af
 heder,
 Som ofta värjan drog för flickor och sin Kung,
 För honom tömde blod, men blott för dem
 sin pung.
 Ja, pengar ströddes ut; hvar flicka väl var
 hållen;
 Konkursen det bevist och *Nipperne* på trollen.

Precist vid fjorton år, till Stockholm *Majken*
kom,

Men blott på Guds försyn, att något se sig om.
Så from var barnungen, hvar söndag gick i
kyrkan,

Och än åt dygden gaf en ren, en helig dyrkan.

Men tiden ändrar sig, naturen äfvenså,
Och *Majken* synes nu helt andra känslor få.

Hon ägde en kusin, en skön och munter flicka,
Som kunde spå i kort och toddy äfven dricka.

Den fan bevisade på matematiskt sätt,
Att *Majken* var ett nöt och gjorde inte rätt.

"Från flicka blif Mämsell" — det var Kusi-
nens lära,

"En flicka som har dygd, har aldrig någon
ära;

"Och hvad är dygden väl? en dunst, ett vä-
der blott,

"Hvars värde, ha, ha, ha, jag aldrig än förstört.

"Här bor i Gaffelgränd, en Fru, en verklig
moder

För goda barn, som du; flytt dit kusin, och
bo—der!

Om några veckor visst har du en kurtisör,
Rik, vacker, god; — som du i största hast förstör.

En flicka med förstånd, kan alltid, munter,
svansa

Du tar hans pengar först, s'en får hans guld-
ur dansa:

När detta pantsatt är, hans linne plundrar du

En

En Jude tar det mot, och du får pengar du.
 Sen får du dricka vin, och han får dricka vatten.
 Du sofver gödt, men han, han svärjer hela
 natten.

Om han förbannar dig, hvad gör väl det min
 Vän?

All fördom är en dikt, ett noll är djefvulen.
 Ondt blod är samvetet, och prat är blott vår
 ära.

Till godo håll, kusin, med denna vishets lära.

Af denna lärdom klok, vid femton fyllda år,
 Hvad tjusningskraft är det, som *Majken* ej
 förstår?

Naturen henne skänkt den lyckliga förmåga,
 Att sätta Ynglingen och Gubben uti låga.

Ack! hon gjort en Grossör hvars hjerta var
 af sten,

Så kärleksrik och öm, så vänlig och så len.

Dess ögon blixtrande, och qvicka liksom ömma,
 Förnått en Yngling lätt, att sina pligter
 glömma.

Och hennes purpurläpp, så leende och mild,
 Gjort henne till en Grace, kort sagdt, till
 Fröjas bild.

Jag mången Gosse känt, som drömde blott om
henne.

En Yngling tokig/blef för hennes skuld, men
denne

Besöktes någon gång af henne, der han satt,
På dårhuset och qvad om *Majken* dag och natt.
Ett visst Kommerse-Råd för henne tycke fattat,
Och mera än sin fru han *Majken* länge skattat.
Men henne ur dess famn, kanske med våld
jag ref,

Då jag på Mon Bijou bekant med henne blef.
Till lilla Gråmunkgränd vi begge äfven följdes,
Och utaf nattens flor vår vandring lyckligt
höljdes.

Jag kunde räkna opp, tre Grefvar, en Baron;
Som blott för *Majkens* skuld förlorat ambition:
Jag kunde räkna opp, en Skeppare, som skutan
Allen för *Majkens* skuld, en vacker dag, blef
utan,

Jag kunde räkna opp, en Hofprest, en Kamrer,
Som blifvit galna blott, igenom henne, . . . fler
Som blott för hennes skuld, till Gillstuns tem-
pel hunnit,

Och Gud ske lof der bot, mot *Majkens* troll-
konst funnit,

Jag

Jag ock på listan står, bland dem hon narrat
har,

Fastän jag var poet och Smälänning ock var.
Men till en viss person förbindelse jag hafver,
Det är min fiende, just herr sekter Cadaver,
Jag lärdom visligt tog, ack! icke än för sent,
Af honom blef jag klok, fast sättet var ge-
ment.

I smala trappan jag, ej lyst af lampeskenet,
För *Majken* tappert slogs och bröt mej då i
benet.

Hur mången lycklig qväll hos *Majken* jag
fördref!

Hur mången ljuft sonnet jag om dess ögon
skref!

Jag dock ej galen var, som trenne andra bröder,
En af dem bott på norr och tvanne uppå söder.
De voro Bagarn *Korn* och Bryggarn *Furst von*
Drank

Och än en hedersman, *Grossören de la Panque*.
Men pengar hade de, och verser jag allena,
Jag var från fördom ren, men från förnuft de
rena.

Från maka, från familj, till *Majken* åkte de,
Men skygge för en vän, som råkade dem se
Till hennes kända hem, i *Chäsen*, styra
kursen
Den

Den tiden, femti steg hon bodde blott från
boursen.

Dem narrade hon bra, mig Auktor äfven så,
För hvad jag henne skänkt, jag riktigt kun-

nat få
En tjenst, beqvämlig, god, hvaraf i lycklig
trefnad

Jag kunnat njuta få en lugn, en sorgfri lef-
nad,

Och fäst i hymens band, ej rädna då som nu,
För Flickan som en gång min Maka blir. —

Ack du

Bedrägeliga kön! J *Majknar*, såta vänner!

Jag nu ej fruktar Er, ty nu jag Eder känner.

Hvar qväll jag går till sängs, jag somnar nu
i ro,

Ty ingen Fryne mer fått anspråk på min tro;

Och gull och siden mer, jag skänker ej den
satan,

Ej pengar ger förakt och kastar dem på gatan.

Nu *Majken*, vid din graf, jag afsked från dig
tar.

Cadaver grinar han; men hvarje få till Karl
Göt

Gör äfven narr af dem, som honom godt be-
visat.

Mång afton han hos dig, sjelf läns, har kyck-
ling spiset,

Som likväl jag bestått. - Men nu, hvad ska-
dar väl

Ett löje från hans mun, en, låghet från hans
själ?

Det evig sanning är, att den vi oftast mättat,
Med sällhet eller mat, oss oftast oförrättat.

Farväl! i grafven sänkt, du är mer säll än han;
I afton rafflar han, och rafflar sig till f—n.

Uggelviks Balen.

Sann händelse.

TREDJE DELEN.

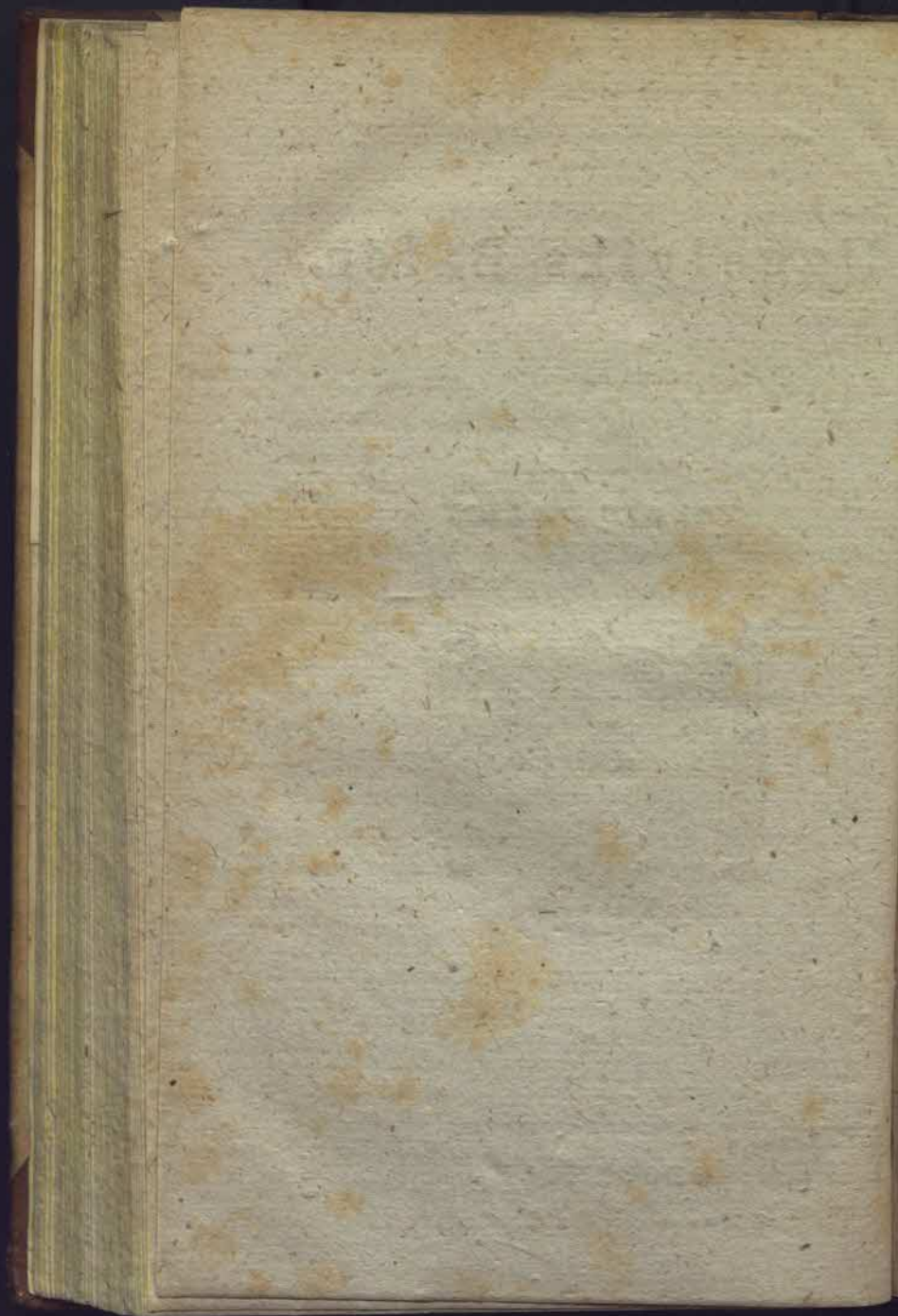

STOCKHOLM,

Tryckt i MARQUARDSKA Tryckeriet, 1814.

I. Kapitlet.

*J*uliana Fuhrman svor öfver den gamla Madamen, som ej kom tillbaka och sade henne svar, huruvida hon af Fru Koffz för aftonen finge låna de kläder, hon redan ett par timmar förut, begärt. Klockan slog redan 6 i Storkyrkan, och ännu var *Juliana* fullkomligt oklädd, ty hon kunde ej ens stryka pomadan i håret eller taga borrt papiljotterne, förrän hon fått den renstärkta klädningen öfver hufvudet; och olyckligtvis fattades ännu denna renstärkta klädning. Klockan redan 6 på qvällen — och komma på bal? hur skall det gå till? och sista Uggelvikska balen på köpet, den briljantaste, den talrikaste af alla! Den dumma kärringen, som inte kan skynda! Herr *Hundsvotts*ky är en artig Herre... han skäms inte att fördrifva hos mig hela qvällen, att till och med kalla mig en liten kusin, men att göra mig sällskap till balen, att gå vid min sida, på gatan; se det aktar han sig för! Men hvad ska en stackars flicka göra? vara nojd — friskt kurage! ingen sorg! i afton får jag dansa, i natt dricker jag pounche, mot morgonen blir jag sömnig och i morgon sofver jag hela dagen."

Af denna *Julianas* monolog torde man kunna sluta till hennes öfriga värde. Flickan var ett verdens barn; fastän blott tjugeett år gammal, började likväl rosorna på hennes hy redan försvinna, men hjertat . . . ack hjertat, det var lika ömt — och oakadt alla ruinerade och dumma pojkars grundade invändningar, påstår jag att de fleste skönheter ha ömma hjertan.

Det torde förekomma mången Läsare besynnerligt, att Författaren nu i tredje delen, i anseende till tiden, flyttar sig tre, fyra timmar tillbaka, och beskriver en eftermiddags-händelse, då han redan målat några scener under sjelfva aftonen. Men då hans ämne ger honom ett så inskränkt territorium, och han blott af en simpel båt skall hämta alla materialerne till sin bok, torde man ej undra, att han gör sådane återsprång, i synoerhet som han derigenom inte afbryter sammanhanget, men deremot ger sin målning en skiftning, genom framställandet af en ny personage.

2. Kapitlet.

Man hade väl några dagar före slutbalen; låtit i alla Kollegiernes förmak meddela skriftliga underrättelser derom, på det ingen honnet yngling om den sista balen skulle vara okunnig; men, och ehuru *Juliana Fuhrman* in-

te fått någon sådan skriftlig notis, hade hon sig alltför väl bekant, att slut-assembléen den 18 Augusti var tillernad; och hon, som mången annan god och munter flicka, var därför betänkt på att bevista densamma. *Julianas* garderob var ej i det skick hon önskade; därför hade hon, som vi förut nämnt, skickat bud till Fru *Koffz*, att af henne få till låns hvad hon, till ett fullkomligare ajustement behöfde. Budbärerskan, en gammal trollpacka, som i sin ungdom svängt sig med en Handels-Agent från Cagliari, och nu mera var ett inventarium hos den Fru, af hvilken *Juliana* hyrde sitt rum, samt endast uppassade Nymfer; budbärerskan, säger jag, hade redan klockan 6 på aftonen, ej återkommit med de begärde kläderna och orsaken dertill kunde *Juliana* alldeles inte förklara. Under det hon väntade, skaffade hon sig sjelf likväl rätt roligt, ty hon återförde i sitt minne den tiden hon var fjorton år, och då hennes mor förespådde henne att hon äfven skulle bli en god Mor och Maka. Denna spådom hade väl hittills slagit fel, men hvem kunde dock försäkra att den ej en gång skulle uppfyllas? Alla små syndiga Jungfrur göra i ensligheten ledsamma reflexioner öfver lifvets marche, och rycka då stundom på axlarna, med en af smärta uttrycksfull mine: de tala då äfven ofta för sig sjelfva, och *Juliana* är ett bevis derpå. Följande hennes monolog måste vi, under det vi vänta på Madamen, anföra; den är mer uppbygglig än den föregående.

gående, och jag Författare ansvarar för sanningen deraf. "Men," frågade *Juliana* sig sjelf, kastande sig på den gamla bruna soffan, hvars utnötta Kattuns-öfverdrag nu skiftade i ljusgult, och i hvars midt var ett stort hål, som gjorde sjelfva gropen i dyonan fullkomligt synlig, "men, hur kommer det sig, att då jag är allena, till och med på sjelfva ljusa dagen, jag känner det så tomt omkring mig; att liksom någon ändå vore närvarande och predikade för mig, lika bedröfligt, som om det vore ett liktal? Jag ser ingen menniska, och likväl vänder jag mig ofta om, för att se om det är någon. Aldrig är mitt hjerta lugnt, och om jag någon gång skall andas friare, måste jag genom den anmärkningen, att tusende så goda flickor som fordom jag, handlat med mig precis lika, fallit lika, söka liksom muta samvetet. Det är ändå en tröst att kunna säga: se rundtomkring Er, och Ni finner öfverallt mina porträtter. "Det vore en sönderslitande tanke att anse sig ensam brottslig. Jag finner väl genast att denna slags tröst är högst omoralisk, men jag måste ändå emottaga den, ty någon är bättre än ingen. Och hvad har orsakat mig alla dessa tärande qual? intet annat än min mors om mig felslagna förhoppningar. Då jag liksom i en taffla, jemförelsevis föreställer hennes fordna glädje och hennes närvarande sorg, och jag söker ursprunget dertill i föremålet för all hennes ömhet, alla hennes omsorger, i mig sjelf, så finner jag hur för-

akt-

aktlig jag är. En hastig rysning öfvergår mig denna stund, jag ropar min värdinna, och ber henne komma in, på det jag genom någon människas närvaro må kunna samla mina sinnen, men strax finner jag att mina qual äro rättvisa offer åt min förolämpade Mor, och jag utvisar genast den samma jag ropade. Nu först får mitt hjerta lindring, ty mina tårar rinna ymnigt — och jag lägger mig denna afton, med lugnare känslor och stiger opp foljande morgon med gladare sinne.”

3. Kapitlet.

I största korthet måste jag förtälja *Julianas* historia. Flickans far, som var en förmögen borgersman och till och med Magistratsperson i en småstad, i vestra delen af Riket, dog då hon var tie år gammal. Han var en hedersman, som låg jemt i gräl med Borgmästarn, för det han aldrig ingick i dennes egenlyttiga planer och ofta ej var af hans mening, vid Lagens tillämpande. Genom arbetsamhet och ett vunnet allmänt förtroende, hade han samlat förmögenhet, som han alltför väl behöfde till sex barns uppfostran. Hans hustru var visst ett förträffligt fruntimmer; men i alla fall mer herre i huset än han. Fåfänga och karghet äro böjelser, som man ofta ser förenade hos en individ; och Fru *Fuhrman* hade

hade äfven af dem begge fått goda portioner. Hon hade beslutit uppfostra barnen på förnämt vis, och alla invänningar af Mannen i detta afseende voro fruktlösa. Gossarne måste nödvändigt studera, och deremot är ingen erindran; men hon handlade säkerligen inte förnuftigt då hon sjelf för hvar och en bestämde dess lefnadsyrke. Den af dem, som ville bli Sjöman, fick modrens uttryckliga befallning att studera till prest; den som hade lust för handeln, skulle bli militär, och den yraste och listigaste af gossarne, hvilken som barn samlade flere pojkar omkring sig, formade ett litet regemente, tilldelde det träsablar och pappersmössor och sjelf gjorde sig till General för sin lilla korps, denna raske gosse skulle, om han ej ville förskjutas af sin Mor, bli en "Lärd en Filósof" sade den tänkande Modren.

En Guvernans förskrefs från Stockholm till flickornas bildning. Denna Dame kunde sticka och brodera, lära kristendom, geografi, stjernkikeri, och poesi; hon var 35 år gammal, och antalet på hennes Älskare, som gifvit henne förhoppningar i hennes ljusare dagar, var ungefär detsamma. Att i denna sednare omständighet är sanning, har en bland hennes bekanta försäkrat mig.

Af alla barnen var *Juliana* yngst; hon var sex år yngre än *Gustaf*, som var näst öfver henne i åldern.

De begge äldre flickorna hade njutit Guvernantens undervisning; de hade lärt allt hvad Fröknar vanligen lära, och modren trodde derföre att de voro Fröknars vederlikar. Som de äfven hade en rik Far, dröjde det ej länge innan tvänne friare anmälte sig, som voro adelsmän och i afseende på deras oeconomiska omständigheter rätt miserabla. Den ene var Hof-Junkaren *Gyllenknif* och den andra Kaptenen i Arméen, Baron *Trasenhusen*. Gubben *Fuhrman* tyckte väl inte om dessa partier; han försökte till och med att öfvervinna sin hustrus envishet; men omöjligt. En Hof-Junkare, en Baron, hennes Mågar . . . hvilken större glädje kunde hon vänta som Mor? Kortt och godt, inom några veckor stod det dubbla brölloppet, och de begge Mågarna minskade *Fuhrmanska* egendomen till en god tredjedel. Efter tvänne års förlopp fick den goda Modren likväl skörda frukten af sin fäfänga. Så väl Hof-Junkarn som Baron voro åter fattiga; deras fruar måste återtagas af Föräldrarne; och Männen vistades derefter i Stockholm, der den ene genast afled och den andre kanske ännu, med glömska af sin Hustru, lefver ett inte behagligt lif.

Gubben *Fuhrman*, afsomnade vid tidningen om dessa olyckor, och hans hustru kände sig för första gången, förödmjukad. Vid denna tiden var *Juliana* tie år gammal; modren beslöt nu att låta uppfostra henne på ett all-

de-

deles mosatt sätt. Hon fick väl lära läsa och sy slätsöm, men alldeles inte skriva, emedan Modren nu förmodade att besittningen af denna konst föranledde till en olycklig kärleks häftigare tilltagande, derigenom att barnungen kunde sjelf utan någon annans biträde, skriva sina kärlekshiljetter och läsa dem, som Älskarn skickade henne. Lilla *Juliana* måste deltaga i alla inom hus förefallande gröfre sysslor, som tillhörde *Pigorne*. Vid brygging, bakning, slakt och dylikt, måste hon alltid biträda, och då hon ofta genom förkylningar ådrog sig sjukdomar, utlät sig Modren, "att hon måste hårdas." Mamma lät göra en liten pall åt *Juliana*, som hon skulle stå på, för att uppnå tvättbunken, och midt i smällkalla vintren måste den lilla jemte *pigorne*, vid sjön klappa kläderne. Emot denna slags uppfostran skulle man ej ha särdeles att invända, om inte *Juliana* af alla tre flickorne förrådt de bästa anlagen, det muntraste lynnet, det qvickaste och ädlaste väsen. En sådan flicka som hon, var ej skapad att bli kökspiga; just hon men ej hennes systrar, hade kunnat hämta nytta af en bildad uppfostran. Hon skulle, om hennes naturanlag blifvit utvecklade, inte i likhet med dem, blifvit ett vâp, som hade smickrats att få kallas *Hennes Nåd*, utan att för sin man likväl äga minsta känsla af kärlek. Den naturliga följden af detta uppfostringssätt inträffade omsider. *Juliana* fann ganska yäl att hennes *M* er endast var hennes tyrann. Hon fann

faan allt för lätt att hon ensam fick betala den sorg och förtrytelse hennes systrar förorsakat Modren; genom några Filosofiska Romaner, som hon stulit sig att läsa, öfvertygades hon att föräldrarne äfven ha pligter att uppfylla och barnen äfven rättigheter att fordra. Dessa tankar blefvo snart hos henne grundsatser, efter hvilka, likväl af henne oriktigt tillämpade, hon olyckligtvis snart fick tillfälle att handla.

Juliana hade uppnått sitt sextonde år då en gammal köpman, Rådman på illitterata klassen, som tre gånger gjort cession, men derefter ansågs som rik, begärte hennes hand. Flickan skrattade åt anbudet, men derföre fick hon alfvarsamma förebråelser af sin Mor. Modren svarade ja å sin dotters vägnar och genom ett pactum antenuptiale, som Köpmanen med yttersta svårighet kunde gilla, trodde hon sig för sitt barn ha förebyggt all möjlig olycka.

Nu frågar jag hvarje oväldig läsare, om en så god, så liflig och qvick flicka som *Juliana*, kunde, utan att se sin framtida sällhet förlorad, bli hustru åt en sextifemårig gubbe, i hvars breda panna den kalla betänkligheten låg synlig, i hvars ännu lifliga, men smiliga ögon, beskuggade af tjocka gråa ögonbryn, illslugheten presenterade sig — bli hustru till en man, inte väl känd i det allmänna
och

och begöfvad med söner och döttrar, åtminstone dubbelt så gamla som deras tillärnade stjufrinnor? Om flickan i en sådan belägenhet kommer att göra något snesprång, bor hon kanske ändå inte så hårdt dömas. En uppfostran alldeles inte passande för henne, förorsakade hennes olyckor och beröfvade henne sitt lugn.

Emedlertid skulle det lysas för Flickan och den gamle styffeln; bröllopdagen skulle bestämmas — men ingenting blef af.

Köpmannens ena bokhållare hade fattat kärlek för *Juliana*; åtminstone bevisade han det med de kraftigaste eder och omsider äfven med de varmaste kyssar. Några dagar före det utsatta brölloppet hade han kommit i oenighet med sin patron, samt begärt och blifvit endtledigad från sin tjenst. Han ernade sig till Stockholm, att der söka sin lycka, och för att göra sin husbonde ett excellent spratt, beslöt han taga hans fästmö med sig. Detta beslut tycktes väl lika dumt som nedrigt; men en skicklig skälm går merendels lyckligt i land med de svåraste företag, och finner sjelf ingen nedrig, utom den, som kommer honom på spåren och slår hans brott i dagen. Bokhållaren hade lyckats vinna rum i *Julianas* hjersta; han forestälde henne ganska lifligt deras ömsesidiga olycka, då hon blef en annans

Maka;

Maka; han hotade henne med att bli en själfmördare och inbillade henne att denna blodskuld komme öfver henne. Han understödde med varma hennes egna idéer om Föräldrars och barns pligter och rättigheter i afseende på hvarandra; han afmålade hennes Mor såsom upphofvet till hennes framtida olycka, och hennes tillkommande kära Man som hennes blifvande beständige bödel. Slutligen hade han så förvillat den stackars Flickan, att hon, döf för förnuftets och skyldighetens röst, korrt före första lyningsdagen, kastade sig i sin Förförars armar, intog en plats i hans bredsläde och med honom kuskade till Stockholm.

Här yrkade hon giftermål med sin förförare, och den stackars flickan anade ej att hon först måste göra sig ledig från sin förra förbindelse. *Anton Kikare* — vi måste väl ändå nämna den gunstig Herrens namn — skrattade nu åt det i hans tanke fina och qvicka skälmstycke han spelt sin husbonde, men det föll honom inte in att deltaga i *Julianas* öden eller ångra sitt brott emot henne. Detta brott var väl till det mesta föranledt af hans obetänksamma kärlek till flickan, men det fordrades blott en *Anton Kikare* för att kunna begå detsamma. Nu öfvergaf han *Juliana*, under föregifvande att hans affärer fordrade hans närvaro på andra ställen i riket, Detta var verklig sanning, ty han slog sig på søyghan-

handeln — han blef Diverse-Handlande, och flackade och lurendrögade från den ena Staden till den andra.

Juliana såg snart sina förvillelser i en ryslig dag. Nu hyrde hon sig ett rum i Staden. *Kikare* hade lemnat henne omkring femti R:dr B:o, och denna summa hade hon dessutom tredubbelt i sina medförda nipper. Efter några års förlopp hade *Juliana* ej det bästa ryckte: hon blef Uggelviksmässig; hon sörjde väl beständigt den försvunna barndomstiden, så svår den än varit, men pounce, dans och spektakler förströdde dessa qval, i synnerhet som en viss rik Herre med kalott och damaskor assisterade henne med pengar vid alla hennes behof.

Då *Juliana* rymt, efterspanades hon väl på alla håll, men förgäfves. Modren ville till och med i allmänna Tidningarne och på predikstolarne låta efterlysa henne, men detta hindrades af fästmannen, som viste att han blott skulle ådraga sig skratt genom sådana Kungörelser. Modren låtsade väl omsider, som hon alldeles bortglömt sin brottsliga dotter; men denna händelse gjorde likväl hennes Enkstånd rätt bedröfligt; och hon fann med smärta att hon sjelf var orsaken så väl till de äldre döttrarnes olyckor, som den yngres förvillelser.

Nu äro *Julianas* händelser i korrthet om-

omtaltida: återvändom till det som har sammanhang med balen.

Madamen återkom omsider med en den utsöktaste Levantins-klädning. Fru *Toff*: som var ond på *Juliana*, himlen vet af hvad orsak, hade ej kunnat förmå sig att denna gång bispringa henne; men hos en gammal Mamsell, som ännu i denna stund (December 1814.) bor på Västerlånggatan och mot lindrig hyra utlemnar hvad plagg som helst, nb. inga plagg som höra till karlarnes costüm, hade hon åt *Juliana* fått låna ofvanberörde klädning, jemte flere outhärlige petits ajustemens. Detta hade orsakat dröjsmålet; men *Juliana* var nu efter något besinnande, inte böjd att bevista balen, emedan Mamsell *Duns*, som lofvat göra henne sällskap, gått ifrån henne, och det ej passade ett Fruntimmer att komma alldeles solo. En annan flicka om 17 år, som förmodeligen i afseende på klädseln haft samma missöde som *Juliana*, steg nu oförmodadt in; och blef glad att hon ännu träffade *Juliana* hemma. Hennes plan var också att roa sig för aftonen på den renommierade Assemblén, och då *Juliana* fick detta sällskap, var hon snart klädd, och innan klockan half tie, hade båda de sa Fruntimmer anländt till behörigt ställe.

5. Kapitlet

"Nå bror, denne aften betalar sig. Var det inte det jag sade?" yttrade sig den ene Entreprenören och tillställaren af bälén, till den andra. På sådane här entrepenader förlorar man sällan.

Andre Entreprenören. Jag ser det, och derför ha vi att taka den raska *Månstråle*. Han drar försorg om att bälarne bli tomma och åter bli fulla och tomma.

Första Entrep. Späd på mer vatten i den bälén, som töms med halfkvarter, och hvaraf hvarje glas betalas särskildt.

Andre Entrep: Bara man inte observerar det. *Lymmelkoff* ser ut att vara en sträng Fiskal.

Förste Entrep. Lappri! rättnu ha de fleste inte mera smak på tungan. *Tofesius* snarkar ju redan i en ländstol. Säj till Petter att han åtminstone tömmer på ett halfstop vatten till.

Andre Entrep. Ja, om du bara vill gå ifrån mig. Du skulle blottställa oss, om någon vore uppmärksam.

Förste Entrep. Bror lilla, du känner inte konsten, du. När vattnet är rödt, är det vin

vin; när jag har knappar i råcken, är jag hederlig karl.

Andre Entrep. Viste jag inte att *Lymmelkoff* skulle observera oss. Tala om något annat.

Förste Entrep. Men min bror hvad tycker du om Herr *Lymmelkoff*? han är min själ inte att narras med. (*Lymmelkoff* närmar sig till de talande.) Han är säkert studerad karl.

Andre Entrep. Det hörs strax på hans sätt att tala; han uttrycker sig med en precision som . . .

Förste Entrep. Om jag vore Kung, skulle jag göra något af den karlen.

Andre Entrep. Och jag något åt honom.

Förste Entrep. (helt sakta). En galge förmodligen.

Andre Entrep. Och rätt hög ändå.

Förste Entrep. Jag tycker inte om *Månstråle* i jämförelse med *Lymmelkoff*.

Andre Entrep. Inte underligt: den ene gör sig bara till och den andre är så naturlig.

Lymmelkoff var smickrad af detta beröm, och för att visa, det han gjort sig förtjent deraf, bestämde han en ny bål, utom den han af Extra Domstolen blifvit ådömd att betala. Båda hålarne druckos på en gång och Entre. Penörernes skålar klingades, på Lymmelkoffs proposition, af hela laget.

Vissa af Fruntimren njöto äfven pounce, och ej utan begärlighet. Mamsell Rummel gjorde sig i synnerhet häri utmärkt, och Mamsell L'Ougglevique föraktade inte heller glaset. Det är just förnöjande att se unga Damer på ett sådant sätt harmoniera med Karlarna. Endast på det sättet, kan man få fullkomligt förtroende till dessa våra hulda följeslagarinnor genom lifvet. Endast på det sättet blifva rosorne på deras kinder mer naturliga, elden i deras ögon mer ljuf och varmande, och om den lilla foten skulle ta ett toktigt steg, är den fotsida klädningen dertill orsaken, hvarpå de eller någon annan lätt kunna trampa, och således ett litet snafvande deraf uppkomma.

Huru lätt en Domare kan misstaga sig, bevises deraf att Murkenström, som af Rätten ansågs skral och oförmögen till allt, samt förklarades såsom barn på nytt igen, likväl tömde sina glas så godt, som någon annan. Han ville ändteligen höra sång, då ingen af flickorna kunde uthärda hans ömma och välmenan-

menande prat. Han drack nu Fru Hemplingers skål och frågade henne om hon fyllt sexton år ännu. (Han viste ej att hon var gift, och vid ljussken såg hon verkligen ut som en yngre flicka) Af denna fråga blef Frun verkligen förtjust; och hon betalte väl inte den artiga Murkenströn med en kyss, men med en talande blick, som rörde oändligen mer. Gubben, hvars syn-organer voro nästan ruinerade, kunde ej hämta mycken njutning häraf; och trodde att Frun af hans frågafann sig besvärad. Nu begärde han åter att någon skulle sjunga, och en värd ledamot höjde sin röst, och blef ackompagnerad.

SON: *Charon i luren tutar.* (Fredmans
79:de. Epistel)

Dricken J Fröjas vänner,
Muntren Er, Bachi bröder,
Hjertat blott glädje känner

Vid en full butelj.

Törsten mej alltid bränner,

Näsan är alltid röder.

Nå, tappre broder Ränner!

Glaset i dig svälj.

Du inte van är att krusa —

Se alla anleten ljusa.

Hej, kära syster,

Vet nu mej lyster

Dricka i botten,

Tumla i potten.

Ack om du ville Ulla, då vill också jag
Nå glaset tag :||:
Och din butelj.

Muntren Er alla, alla,
Dansen I bord och bänkar,
Bachus vi här åkalla
Denne sköna Gud.

Struntman nu drick och tralla;
Öppen Er skåp och skänkar,
Hej, falle-ralle-rallz.

Venus är min brud.
Och hvad är lifvet då bröder,
Om inte drufvan jemt blöder?

Ack blott en öcken
Dränkt uti töcken.
Hvad är min aska
Utan en flaska?

Hurra för Guden Bachus! Ack jag ser hans bild
Så from och mild, :||:
I sölig skrud.

Tjenare Themis vänner!
Gumman där i pelisen,
Säj om ni henne känner;
Ack, hvad hon är söt.
Vingudens alla svenner,
Dricken nu för polisen.
Movitz på pukan spänner
Movitz drick ditt nöt.